

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β'.

Περὶ εὐδοκίμησης τοῦ ὅλου Ἔθνους
εἰς τὸ Ἐμπόριον.

Οἱ προτεθέντες Κανόνες ὅταν φυλαχθῶν, καθὼς πρέπει, τελειοποιῶν τὸν Ἐμπορον, καὶ τὸν ἀποκαθιστῶσιν ἀρκετὸν διὰ τὴν εὐδοκίμησην εἰς τὸ Ἐμπόριον· ἀλλ' ὅταν ὀλόκληρον Ἔθνος ἀγωνίζεται (ὡς τί ἐπωφελὴς ἀγών!) τὴν ἀπολαύσιν αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν γενικώτερον, χρειάζεται ὅλα τὰ ἑπτὰ ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶναι βάσεις, ἐφ' ὧν θεμελιούται ἡ πολύπλοκος ἐμπορικὴ Τέχνη, ἢτοι Γεωργικὴν, Βοσκητικὴν, Κυνηγετικὴν, Ἐργοχειρεῖα, Βανκυσουργεῖα, Ναυτικὴν, καὶ Τραπεζιτικὴν.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν πέντε πρώτων εἶπαμεν τὰ ἀναγκαῖα, καθ' ὅσον μᾶς ἐπέτρεπεν ἡ προκειμένη πραγμαστικὴ θεωρία, συνέπεται τὴν προσθέσωμεν ἀκόμη καὶ τὰ περὶ τῶν λοιπῶν, διὰ τὴν μὴ παραπονηθῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν οἱ μελετήσουτες ταύτην τὴν Ἐμπορικὴν Σπουδὴν.

Ναυτικὴ εἶναι τέχνη τοῦ τὴν πλῆθὸς ἀνθρώπων μὲν ναῦν, ἢ γενικώτερον, πλοῖον ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων· περὶ τῆς εὐρέσεως, καὶ ὅπως αὐτὴν τελειοποιήσεως τῆς ὁποίας εἶπαμεν τὰ χρεώδη εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ἐμπορίου, ἐπειδὴ αὐτὴ εἶναι ἀνυψητικὴ, καὶ συνακόλουθος τούτου.

Ἄλλ' ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς παλαιὰς ἐκείνας, καὶ ἀρχαιοτάτας θαλασσοπλοίας τῶν Φοινίκων, Καρχηδονίων, Ροδίων, καὶ Ἀθηναίων, ἀς στοχασθῶ-

σθῶμεν τὰς νεωτέρας, καὶ μὲ σαφήνειαν ἔξιςτορημέ-
νας τῶν νῦν εὐδοκιμούντων Ἐθνῶν, διὰ τὰ πληροφορη-
θῶμεν ὅτι διὰ τὰ εὐδοκιμήσῃ τὸ Γένος εἰς τὸ Ἐμ-
πόριον πρέπει τὰ ἔχη Ναυτικόν, ἤτοι Ἐμπορικὰ κα-
ράβια ἔδικά του.

Ἐρευνῶντες τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία ἤρπασεν ἀνεπαι-
σθήτως, καὶ ἐνταύτῳ τὸ Ἐμπόριον ἀπὸ τὴν Ἐνε-
τίαν, Γένουαν, καὶ τὰς Ἀνσεατικὰς Πόλεις, καὶ τὸ
ἔδωκεν εἰς τοὺς Λυσιτανούς (Πορτογάλλους) καὶ
Γοσπανούς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς Ὀλλανδούς,
καὶ τοὺς νῦν θαλασσοκρατοῦντας Ἄγγλους κατ' ἔ-
ξαιρέσιν, πληροφορούμεθα ὅτι εἶναι ἡ Ναυτική. Οἱ
Ἄγγλοι χρεωστοῦν ἄλλην τὴν Ἐμπορικὴν εὐτυχίαν
των, καὶ πλοῦτον εἰς ἐκεῖνο τὸ ψήφισμα τοῦ ὑπε-
ρασπιστοῦ Κρομβέλου (Cromwell) διακελεῦον τὸ
τὰ μὴ ἦναι συγχωρημένον εἰς τὰς ἀλλογενεῖς τὰ με-
τακομίσουν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Ἐπικράτειαν ἄλλας
πραγματείας, εἰ μὴ μόνον τὰ προϊόντα τῆς ἰδίας
των πατρίδος, καὶ μὲ Ἀγγλικά πλοῖα· τοῦτο τὸ
ψήφισμα ὀνομάζεται παρὰ Συγγραφέως ἀξιολόγου
Παλλάδιον τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἀπετφενδονίσθη οὐ-
σιωδῶς κατὰ τῶν ναυτικωτάτων Ὀλλανδῶν. Ἰδέ.
Ἀγγλία εἰς τὸ Β'. Βιβλίον.

Ὁ δὲ Κάρολος Β'. Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ὄχι
μόνον ἐπικύρωσε τὸ ῥηθὲν ψήφισμα, ἀλλὰ καὶ προ-
σέθετο Διάταγμα τῷ 1660, θεσπίζων ὅτι κανεῖς
ἀλλογενεῖς τὰ μὴ ἔχη ἄδειαν τὰ ἐμπορεύεται μὲ τὴν
Ἀγγλίαν εἰς ὅσα εἶδη ἠμποροῦν οἱ ἴδιοι Ἄγγλοι τὰ
ἐμπορευθῆν, μετακομίζοντές τα μὲ ἔδικάτων καρά-
βια. Ἐκτοτε λοιπὸν ἀναγκασθέντες κατὰ πρῶτον,
καὶ ἐρεθισθέντες κατὰ δεύτερον λόγον ἀπὸ τὸ κέρ-
δος, ἐπολλαπλασίασαν τὰ πλοῖά των, καὶ ἔφθα-
σαν

σαν εἰς αὐτὸν τὸν ὑπεροχικὸν βαθμὸν τοῦ Ἐμπορίου.

Γνωρίζω ἀρκετὰ τὴν διαφορὰν τῆς Γένους μας, καὶ τὰ ἀνυπέρβατα ἐμπόδια εἰς τὸ νὰ φθάσωμεν τὴς Ἄγγλους, ἀλλὰ τὸ νὰ τὴς μιμηθῶμεν, καὶ νὰ ἀπολυθῶμεν τὰ ἴχνη των, ὅχι μόνον δέν μας εἶναι ἐμποδισμένον, ἀλλὰ καὶ φιλοτιμημένη ἢ κραταιὰ Βασιλεία εἰς τὸ νὰ μας ἐμψυχώσῃ, ἐπιχορηγῆῖ προνόμια ἀτελείας, καὶ ἐλευθεριότητος εἰς τοὺς κυβερνήτας τῶν καραβίων τῶν ὁμογενῶν μας, καὶ συνίστησι Προξένους (Consoli) δημοσίως ἐγνωσμένους εἰς τὰς παραλίους Πόλεις τῶν φιλικῶν Δυναμίεων, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ τῆς Ἐμπορίου.

Συγχρόνως μὲ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἐμπορίας εἰς τὸ Γένος μας ἐμεγάλωσαν, καὶ ἐπλήθυναν τὰ καράβια των ἢ Ἰδρα, τὰ Ψαρά, καὶ αἱ Σπέσσαι, τὰ τρία ξηρόνησα τῆς Ἀρχιπελάγους, καὶ ἀπέδειξαν ἐμπράκτως μὲ τὸν ἀποκτηθέντα πλοῦτόν των τὴν ἀλήθειαν τῶν εἰρημένων. Ἀλλὰ πόσον ἠθέλον ἦναι εὐτυχέστεροι εἰάν εἶχον περισσοτέραν ὁμόνοιαν, καὶ νόμους, ἢ κανόνας διὰ νὰ ὀδηγῶνται, καὶ τὸ κυριώτερον εἰάν τὰ δύο Ἐμπορικὰ Συστήματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς Σμύρνης ἠθέλου συντρέξῃ εἰς τὸ νὰ πολλαπλασιασθῶν, καὶ ἐκείνων, καὶ τῶν λοιπῶν παραλίων μερῶν τὰ καράβια, καὶ νὰ ὑπερασπίζωνται παρὰ τῶν δυνατωτέρων τοῦ Γένους, μὲ τὴν συστηματικὴν συνδρομὴν, ὅταν χρεία τὸ καλέσῃ νὰ ἀνενεχθῶν αἱ ὑποθέσεις των εἰς τὴν Βασιλικὴν Ναυαρχίαν, καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτην Διοίκησιν; Μήπως δέν γνωρίζεν οἱ Ἐμπορευόμενοι πόσας ἀδικίας δοκιμάζου μετὰ φέροντες τὰς πραγματείας των μὲ καράβια ἔχοντα Σημαίας ξένων Βασιλειῶν; μήπως εἶναι ἀδύνατον νὰ

ἐπαυξηθῆν ἀπὸ τὸ βασιλικὸν ἔλεος τὰ προνόμια τῆς ναυτιλίας τοῦ Γένους, καὶ νὰ ἀπολαμβάνωμεν ὅσα καὶ αἱ φιλικώτεραι Αὐλαὶ τοῦ Βασιλείου τῆς του Κράτους;

Χρειαῖζονται ὁμῶς, ἤθελέν μοι προβάλλη τινὰς, δυσκολίας τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἀποκρίνομαι ὅτι ὅλα τὰ καλά καὶ μὲ δυσκολίας, καὶ μὲ ἔξοδα ἀρχονται καὶ τελειοποιοῦνται· καὶ φυσικὰ κἀνεὶς ποτε δὲν τρυγᾷ, ἢ θερίζει, εἰὰν πρῶτον δὲν κοπιάσῃ, καὶ ἔξοδεύσῃ νὰ φυτεύσῃ, καὶ νὰ σπείρῃ· εἰς ὅλα χρειαῖζεται σύμπνοια, καὶ ἀδελφότης, καὶ ὅλα κατορθοῦνται εἰς τὸν κατὰ δύναμιν καλλήτερον τρόπον.

Τὰ παράλια τοῦ Ἀρχιπελάγους, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ Νησίᾳ κατοικῶνται ἀπὸ πολλοὺς, καὶ καλοὺς ὁμογενεῖς ναύτας· εἰς πολλὰ μέρη εὐρίσκεται ναυπηγήσιμος ξυλικὴ ἑξαίρετος· εὐκολίαν ἔχομεν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν σχοινίων, πανίων, καὶ σιδήρου, ναυπηγοὺς ἔχομεν· ὥστε ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν παραβίων τοῦ Γένους εἶναι εὐκολώτατος, ἀναγκαιότατος εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς Ἐμπορίας, καὶ ἐπωφελέστατος εἰς τὴν κοινὴν εὐδοκίμησιν εἰς τὸ Ἐμπόριον.

Τὰ διαπλέοντα ἐπὶ τῶν ὑδάτων πλοῖα εἶναι·

α'. — Ἡ Βασιλικά, τὰ ὁποῖα καὶ πολεμικά, καὶ συνηνωμένα, Στόλος ὀνομάζονται.

β'. — Ἡ Ἐμπορικά, ὅσα μετακομίζουν πραγματείας ἀπὸ ἑνα, ἢ ἄλλον λιμένα, καὶ τόπον· ὑποδιαίρῶνται εἰς διάφορα εἶδη κατὰ τὰ σχήματά των, ὡς βλέπετε εἰς τὴν Λέξιν Καραβι τοῦ Α'. Βιβλίου, καὶ περὶ τούτων εἶναι ὁ λόγος ἐνταῦθα.

γ'. — Ἡ Ἀλιευτικά, ὅσα χρησιμεύουν διὰ τὸ εὐψάρευμα.

δ. — Ἡ Ἐπιβατικά, καὶ Διαβατικά, ὅσα μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ διαπεράσωμεν πορθμούς, λίμνας, ἢ ποταμούς, ἢ καὶ νὰ μεταβῶμεν ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο τοῦ αἰγιαλοῦ μέρος, καὶ νὰ μετακομίσωμεν κατ' ὀλίγον τὰς πραγματείας εἰς τὰ μεγάλα Καραβία, ἀλλὰ ταῦτα καὶ σκάφη, καὶ πλοίαρια, καὶ λέμβη ἢμποροῦν νὰ ὀνομασθῶν.

Τὰ Ἐμπορικά καραβία ἐκτὸς τῆς ἄνω σημειωθείσης διαιρέσεως κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ τὴν μορφὴν των, διαιρῶνται καὶ εἰς μικρότερα, καὶ μεγαλύτερα κατὰ τὸ χωρητικόν των εἰς πολὺ, ἢ ὀλίγον φορτίον· καὶ ἐπειδὴ συμβάλλει πολὺ εἰς τὴν τιμὴν των, ἢ τοιαύτη χωρητικότης τοῦ φορτίου των, ἀναγκαῖον μοι φαίνεται νὰ ἐκτεθῇ ἐνταῦθα καὶ ἡ μέθοδος τῆς καταμετρήσεως.

ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΙΣ

Τῆς Χωρητικότητος τῶν Καραβίων.

- α. — Μέτρησον τὸ μῆκος τῆς ἐσωτερικῆς ἐκτάσεως τῶ Καραβίῳ ἀπὸ τὸ διάφραγμα τοῦ κοιτῶνος, ἕως τοῦ ἄλλου διαφράγματος τῆς πρῶρας.
- β. — Λάβε τὸ πλάτος κατὰ τὸ μέσον, καὶ εἰς τὰς δύο ἄκρας ἀφίνωντας 8 ποδῶν μῆκος εἰς ἑκάστην.
- γ. — Ὅμοίως λάβε καὶ τὸ ὕψος εἰς τὰ τρία ταῦτα ἀποστήματα.

Παράδειγμα.

Ἰσοπέτωντας τὸ μῆκος τῆς Καραβίου . . ποδῶν	„	60	
τὸ δὲ πλάτος	{	μεσαῖον	20
		τῆς μιᾶς ἄκρας	15
		τῆς ἄλλης	14
τὸ ὕψος	{	εἰς τὴν μίαν ἄκραν . . .	7
		εἰς τὸ μέσον	6
		εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν . .	8

Ἀναλόγησον τὸ κοινὸν πλάτος ἔτω· συναψὲ τὰς δύο ἄκρας, ἤτοι 15 καὶ 14, καὶ τὴν ὁλότητα 29 διαίρεσον εἰς δύο, καὶ ἔχεις $14\frac{1}{2}$. πρόσθετες εἰς αὐτὰ τὸ μεσαῖον πλάτος 20, καὶ τὸ γινόμενον $34\frac{1}{2}$ διάτεμε εἰς τὸ ἥμισυ, καὶ ἔχεις $17\frac{1}{4}$, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἀληθὲς κοινὸν πλάτος.

Ἀναλόγησον ὁμοίως καὶ τὸ κοινὸν ὕψος, ἤτοι συνάπτων 7 καὶ 8, κατὰ τὸν ἀπαράλλακτον τρόπον τῶ πλάτους, καὶ τὰ 14 ἡμισυῶν ἔχεις $7\frac{1}{2}$, εἰς αὐτὰ πρόσθετες τὸ μέσον 6, καὶ τὴν ὁλότητα $13\frac{1}{2}$ διαίρεσον, καὶ εὕρισκεις ὅτι τὸ ἀληθὲς κοινὸν ὕψος εἶναι $6\frac{1}{4}$ πόδας· ὥστε εἶναι

Τὸ κύριον μῆκος τοῦ Καραβίου . . πόδας	„	60
Τὸ κύριον πλάτος	„	$17\frac{1}{4}$
Τὸ κύριον ὕψος	„	$6\frac{1}{4}$

Ἵπολογισμός.

Πολλαπλασίασον τὸ μῆκος 60 -
 μὲ τὸ πλάτος „ 17 $\frac{1}{2}$

Πολλαπλασίασον τὸ γενόμενον μὲ τὸ ὕψος. 10356 $\frac{1}{2}$ ^{ἢ ἔχεις 1035}

καὶ γίνεται 6986.

Καὶ τόσες κυβικὲς πόδες εἶναι τὸ ἔμβαδὸν τῆς Καραβίς· καὶ ἐπειδὴ οἱ 42 πόδες κάμνουν ἓνα Κάδον (Tonneau) κατὰ τὸ Γαλλικὸν διάταγμα τῆς Ναυτικῆς, ἐκδοθὲν τὸν Αὐγούστου τοῦ 1681. καὶ ἕκαστος Κάδος ζυγίζει 2000 Παρισιακὰς λίτρας, ἀναλογεῖ τὸ βάρος ἑνὸς κυβικοῦ ποδὸς νερῶ μὲ 47 $\frac{1}{2}$ λίτρας.

Ἄλλη Μέθοδος Καταμετρήσεως.

Ἵποθετέον ἐν Καραβί χωρῶν 24 βαρύλλια στηβαζόμενα κατὰ μῆκος, τοῦτο δὲ ἀπὸ τὰς λεγομένας Λότκας, ἧτοι ἐπίπεδον, καὶ χωρὶς δεύτερον κατάστρωμα 16 πόδας πλατὺ, καὶ 8 πόδας ὑψηλόν, ἧτοι βαθύ. Θέλωντας νὰ λογαριάσῃς πόσους Γαλλικοὺς Κάδους χωρεῖ κάμε ἔτω·

Τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν 16 ποδῶν τῆς πλατύς . . . „ 8

Τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν 8 ποδῶν τοῦ μήκους . . . „ 4

Τὸ γινόμενον ἀπὸ τὸν πολλαπλασιασμόν -- 32

Ἵποπολλαπλασίασον μὲ τὰ βαρύλλια „ 24

ἔχεις 768.
 Διαί-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΠΡΕΤΗΡΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Σ.Δ.τ.Π.Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Διαίρεσον αὐτὰ μὲ 4, ἢ ἔχεις τόσους κάρδς, ἥτοι 192 πρὸς 2 χιλιάδ. Δίτρας, καὶ ἀνάγαγε εἰς ὄ,τι μτρον, ἢ βάρος θέλεις.

Σημείωσαι. Ἐὰν τὸ Καραάβι ἦναι κοῖλον, λαμβάνεται τὸ κατὰ μῆκος ἀπόστημα τῶν βαρυλλίων καὶ ὅσον διὰ τὸ περισσότερον κοῖλωμα προστίθεται εἰς τὸ πλάτος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ τὸ ἀνότερον πλάτος.

Ἐὰν δὲ τὸ Καραάβι ἦναι δύο καταστρωμάτων μετρεῖται ὁμοίως κατὰ τὰς τρεῖς διαστάσεις μῆκος, ὕψος, καὶ πλάτος· ἀλλὰ προστίθεται τὸ ἐπισημόριον τοῦ ὄλου πρὸς ἀναπλήρωσιν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ'.

Ἐξακολουθήσεις τῆς αὐτῆς Προτάσεως.
Περὶ Τραπεζιτικῆς.

Λείπεται νὰ ἐκθέσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ τελευταῖον Κεφάλαιον καὶ τὰ περὶ τοῦ τραπεζιτικοῦ ἐπιτηδεύματος, διὰ νὰ ἀναπληρωθῇ ὄλος ὁ ἀριθμὸς τῶν συντρεχόντων εἰς τὴν αὔξησιν, καὶ εὐδοκίμησιν τοῦ Ἐμπορίου, καὶ δὴ λέγομεν.

Τράπεζαν ὠνόμασαν οἱ δευτερογενεῖς Ἕλληνας, ἥτοι ὅσοι ἤκμασαν μετὰ τὸν λαμπρὸν αἰῶνα τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὐτονομίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκεῖνο τὸ ὄποιον οἱ Πρόγονοί των ὠνόμαζον Ἄβακα, (αὐτοὶ δὲ Ἴταλοὶ παραλαβόντες ἀπὸ τοῦ Ἄβακος ἔκαμαν

(α) Καὶ τὰς Τραπεζὰς τῶν Κολλυβιστῶν κατίστρεψε. Ματθ. Κερ. κ.σ. στιχ. 12.

μαν τὸ, Banca, καὶ ἐκ τούτου Βαγκιέρην τὸν Τραπεζίτην ὠνόμασαν.

Ἡμεῖς δὲ Τραπεζιτικὴν ὀνομάζομεν τὴν συναλλαγὴν τῶν νομισμάτων, ἢ ὑλικῶς, ἢτοι μέταλλου πρὸς μέταλλον, ἢ καὶ διὰ τῶν λεγομένων Γραμματίων συναλλαγματικῶν· ὥστε οἱ πρῶτοι εὐλόγως ἤμποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν Κολλυβισταί· οἱ δὲ δεῦτεροι κυρίως Τραπεζίται (Banchieri) (α).

Τὸ Γένος μας, κακῆ τύχῃ, παρεχώρησεν ὅλην τὴν ἐπικερδестаτήν κολλυβιστικὴν εἰς τοὺς Ἀρμενίους, καὶ ἐλπὶς δὲν φαίνεται νὰ ἀναλάβῃ κατὰ τὴν ὑπεροχὴν ἐκείνων εἰς τὴν Βασιλεύουσαν αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα· εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐπιμελεῖται, καὶ ἤμπορεῖ νὰ ἐπιδώσῃ διὰ τὴν ἀγχινοαίαν του· διὰ τοῦτο καὶ περὶ τῆς διὰ συναλλαγματικῶν Γραμματίων ἐπιχειρήσεως θέλομεν γράψῃ, ἢ ὅποια συρέχεται ἀδιαχωρίστως μὲ τὸ ἐξωτερικὸν Ἐμπόριον.

Οἱ Ἐμποροὶ φροντίσαντες νὰ ἐλαφρώσουν τὰ βάρη τῆς συναλλαγματικῆς τῶν ληψοδοσίας μὲ τὰ μακρυνὰ μέρη, ἐνέκριναν τὰ συναλλαγματικὰ Γραμματία, ἀντὶ τῶν ὑλικῶν νομισμάτων, καὶ μεταχειριζόμενοι συμβόλαια ἀπὸ μικρὸν χαρτίον, ἐποπλαστίασαν τρόπον τινὰ τὰ τίμιμα μέταλλα τῶν χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ ἀπέδειξαν νέαν τέχνην τὴν Τραπεζιτικὴν.

Ἐφευρεταὶ τῶν συναλλαγματικῶν Γραμματίων ἐχρημάτησαν οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὅποιοι καταδιωχθέντες, καὶ

(α) Τραπεζίται, ἢ Ἀβγκισαί, διότι ἐπὶ Τραπεζῆς, ἢτοι Ἀβγκος γράφοντες ἀποτελοῦσι τὸ συναλλάγμα. Κολλυβισταὶ δὲ οἱ ἄλλοι, κατὰ τὴν παλαιάν των ὀνομασίαν.

καὶ ἔξοστρακισθέντες ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Ἐπικρατείαν ἐπὶ Φιλίππου Αὐγούστου (α), καὶ Φιλίππου τοῦ Μακροῦ (β), καὶ ἀφήσαντες τὴν περιουσίαν των εἰς τὰς χεῖρας πιστῶν φίλων των, ἔδιδον Γραμμάτια πληρωτέα παρ' αὐτῶν πρὸς ὅσους εἶχον χρεῖαν νὰ ἐμβάσουν ἀπὸ τὴν Λομβαρδίαν, εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ ἐλάμβανον μετρητὰ ἀργύρια· οἱ δὲ συνεδίσαντες αὐτὸν τὸν εὐκόλον τρόπον τοῦ νὰ ἐμβάζουν, καὶ νὰ τραβοῦν τὰ μετρητά των ὅποι, καὶ ὑπόθεν ἤθελον, ἠκολούθησαν αὐτὸν, καὶ ἐκεῖθεν διεδόθη ἀπανταχοῦ ὥστε ἡ ἀνάγκη ἐχρημάτισε πρωτοδιδάσκαλος τῆς Τραπεζιτικῆς, ἡ εὐκολία παρακινητῆς, καὶ οἱ Νομοθέται ἐπεστήριξαν μετὰ ταῦτα μὲ σαφεῖς Νόμους, καὶ μὲ διαταγὴν πρὸς τὰς Κριτὰς νὰ ἀποφασίζουσιν ἀνυπερθέτως τὰς περὶ αὐτῶν διαφορὰς, αὐτὸν τὸν κοινωφελῆ τρόπον.

Αἱ Διοικήσεις ὅμως ἐστενεύθησαν νὰ βλέπουν ἐγνωσμένην εἰς τὸ κοινὸν τὴν ἐσωτερικὴν, καὶ ὑλικὴν τιμὴν τῶν νομισμάτων των, καὶ νὰ μὴ δύνωνται νὰ κρύψουν τὴν δολιότητα τῶν Νομισματοτυπειῶν των ἀπὸ τὸν τραπεζίτην ἔμπορον, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν τὰ ἰσοσταθμεῖ μὲ τὰς λοιπὰς Ἐπικρατείας, καὶ αὐτὸ λεγεται διαφορὰ, ἢ μεταβολὴ τῆς συναλλαγῆς. *Difference du change.*

Ἡ

(α) Τῷ 1182 ἐξίδοτο Δόγμα ἔξοστρακισμῶ ὅλων τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τὴν ἐπικρατείαν του, καὶ τῷ ἐπιόντι ἔτει μετέβαλεν εἰς Ἐκκλησίας τὰς συναγωγὰς αὐτῶν.

(β) Τῷ 1519 ὁ τῆς ἰσραὲς ἐτάσεως πρόεδρος Γουιδονίς ἐκαφεῖ ἐνὶ ἀμάξια βιβλία τῶ Ταλμυδ, καὶ ἄλλο πλῆθος Ἑβραίων τῷ ἔτῳ 1521 ἐξωλοδρεύθησαν εἰς Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, καὶ μετῴκησαν εἰς τὴν Λομβαρδίαν.

Ἡ τοιαύτη συναλλαγή λέγεται κατὰ τὸ ἴσον En pair, ὅταν τὸ συναλλαγματικὸν Γραμματίον δίδῃ εἰς τὸν ἐπιφέρουτὰ (Porteur) χρυσίου ἢ ἀργυρίου ἰσόσταθμον, καὶ ἰσοκαθαρὸν μὲ ὅσον αὐτὸς ἠγόρασε τὸ Γραμματίον ὑπὲρ τὸ ἴσον, ὅταν ὁ ἐκδότης τοῦ Γραμματίου εὔρεθῃ εἰς ἀνάγκην, ἢ διὰ πρόβλεψιν μεγαλητέρας ὠφελείας δίδῃ περισσότερα, καὶ λαμβάνει ὀλιγώτερα ὑπὸ τὸ ἴσον δέ, τὸ ἐναντίον ἢτοι δίδει ὀλιγώτερα, καὶ λαμβάνει περισσότερα ἢ δὲ τοιαύτη ἀναλογία προέρχεται ἀπὸ τὴν ὀλιγότητα τοῦ χαρτίου, ἢτοι τῶν συναλλαγματικῶν Γραμματίων, ἢ τὴν αὐτοῦ περισσότητα, αἰτιατὰ τῆς ποσότητος τῶν ἀργυρίων, τὰ ὅποια δίδει, ἢ λαμβάνει τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, ὑποδιαιρούμενα εἰς τὰ ἀκόλουθα.

α. Εἰς τὴν περισσότητα, ἢ σπανιότητα τῶν νομισμάτων.

β. Εἰς τὴν ὑπόληψιν, καὶ πίστιν.

γ. Εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Τραπεζιτῶν.

δ. Εἰς τὴν εἰρήνην, ἢ πόλεμον.

ε. Εἰς τὰ ἑκτακτα ἔξοδα τῶν Ἐπικρατειῶν.

ς. Εἰς τὴν ὑλικὴν διαφορὰν τῶν νομισμάτων.

ζ. Εἰς τὸ Ἐμπόριον, ἐνεργητικὸν δηλαδή, ἢ καθημερινόν.

Ὅταν ἀπὸ μίαν Πόλιν ἐκδίδονται συναλλαγματικὰ πρὸς ἄλλην Πόλιν, ἢ Ἐπικράτειαν μὲ ὀνομασίαν τῶν ἰδίων νομισμάτων ὑπὲρ τὸ ἴσον, ἢ διαφορὰ αὕτη λέγεται προσθήκη, Agio, τὸ ὅποιον σημαίνει βοήθειαν, ἢ εὐκολίαν ἂντιπροσθήκη δέ, τὸ ὑπὸ τὸ ἴσον, Contra Agio.

Εἰς τὰς συναλλαγματικὰς ἀγορὰς, ἢ πόλεις συνεδίζεται νὰ ᾖναι μεταβλητὴ εἰς τὴν μίαν ἢ συναλ-

ναλλαγματική διαφορά, Corso di Cambio· εἰς δὲ τὴν ἄλλην εἶναι ἀμετάβλητος, καὶ ἡ διαφορά αὕτη ἔσα κοιῶς γνωστὴ, ὀλίγον ὄφελος δίδει εἰς τὸν Τραπεζίτην· διὰ τοῦτο οἱ ἐπιτηδειότεροι Τραπεζίται ἀναλογιζόμενοι κατὰ τὰς λεπτομερεῖς εἰδήσεις πανταχόθεν, ἐκλέγουν τὸ ἔμμεσον τράβιγμα, ἢ ἔμβασμα διὰ τὴν ὠφελήσουσιν, καὶ αὐτὸ κυρίως ὀνομάζεται Γύρος· ἢτοι ἔχοντας τὴν ἔμβασιν εἰς Βιένναν, καὶ ἐπειδὴ ἓν, ἢ πολλά ἀπὸ τὰ εἰρημένα ἑπτὰ αἰτία βαστοῦν τὴν συναλλαγματικὴν διαφοράν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Βιέννης ὑπὲρ τὸ ἴσον, προκρίνω τὴν ἔμβασιν εἰς τὴν ἴσην ποσότητα φλωρινίων Βιέννης, ἀλλὰ μέσον Ὀλλανδῆς, Λιβόρνου, ἢ ἄλλης συναλλαγματικῆς Ἀγορᾶς, ὅπου ἰξεύρω ὅτι ἡ ῥηθεῖσα διαφορά εἶναι ὑπὸ τὸ ἴσον κατ' ἀναλογίαν τῆς μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως, Λιβόρνου, ἢ ἄλλης Ἀγορᾶς, καὶ Βιέννης. Ἀλλὰ ταῦτα θέλων ἐκτεθῆ εἰς τὴν σειράν τοῦ παρόντος Βιβλίου ἐξηγηματικώτερα· ἐντεῦθεν δὲ ἀρκεῖ τὴν πληροφορηθῶμεν ὅτι ἡ Τραπεζιτικὴ αὕτη εἶναι ἀναγκαία πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ Ἐμπορίου, καθὼς καὶ αἱ προγραφεῖται τέχναι, ἀν' ὅχι περισσύτερον.

Ἄβακα, ἢτοι Banca, ὠνόμασαν οἱ Ἑνετοὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν συστηθεῖσαν κατὰ πρῶτον Τράπεζαν, ἔσαν κυρίως Κάψαν Γενικὴν, καὶ Δημοσίαν, δεχομένην ὅλων τῶν εἰς αὐτὴν παρακατατιθεμένων τῶ ἀργύριον, ἢ χρυσίου μὲ ἀδείαν τὰτο διατάξουν, ὡς θέλουν· ὥστε μὲ τὴν μέθοδον ταύτην πολλαπλασιάζονται τὰ ὑλικά νομίσματα, καὶ ἀντὶ τούτων διαδίδονται εἰς τὸν Κόσμον τὰ Γραμμάτια, ἢ Συμβόλαια τοῦ Ἄβακος, καὶ γίνεται ἡ ληψοδοσία τῶν ἐμπόρων, καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων.

Κα-

Κατὰ τὴν ἐξῆς σειράν συνεστήθησαν αἱ διάφοροι τῆς Εὐρώπης Τράπεζαι, ἥτοι Ἄβάνκες.

Εἰς τὴν Ἑνετίαν παλαιότερα, καὶ πρώτη μὲ 5 Μιλλιώνια Δουκάτα κεφάλαιον κατατεθέν.

Εἰς τὸ Ἀμστελόδαμον τῷ 1609. κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀνω, μὲ 300 Μιλλιώνια Φλωρίνια.

Εἰς τὸ Ἀμβούργον τῷ 1619. μὲ ἄγνωστον κατάθεσιν μετρητῶν.

Εἰς τὴν Λιβόρνου ὁμοίως· καὶ ἐπομένως εἰς τὴν Νυρεμβέργην, Λόνδραν, Γένναν, Στοκχόλμον, Βιένναν, Μαδρίδον, Κοπεγχάγεν, Σαξωνίαν, καὶ τὰ Παρίσια, μὲ διαφόρους Νόμους, συστήματα, καὶ σκοπούς, καθὼς θέλουν διαληφθῆ εἰς τὰ ἐξῆς Β'. καὶ Γ'. Βιβλία.